

Zespół Szkół Mechanicznych
im. KEN w Poznaniu
ul. Świerkowa 8

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

PODSTAWY PRAWNE BUDOWANIA PROGRAMU PROFILAKTYKI W SZKOLE

Szkoły i placówki opiekuńczo – wychowawcze, wspierając rozwój dzieci i młodzieży, mają za zadanie ochronę zdrowia i stworzenie warunków do zdobycia wiedzy i umiejętności służących do przeciwdziałania wszystkiemu, co zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu. **Konieczność budowania programów szkolnej profilaktyki wprowadzona została rozporządzeniem MENiS z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół /Dz. U. Nr 51, poz. 458/.** Podstawy prawne do włączenia zagadnień profilaktyki w wychowanie dają szkołom również następujące rozporządzenia i ustawy:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10, poz. 96, §2, ust. 1 pkt 1).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 maja 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624)
3. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku (rozdz. 1 art. 1.1).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (rozdz. 1 art. 2.1).
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (art.3).
7. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 sierpnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2015 poz. 1286)
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz.U. 2015 poz. 1249).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
11. Statut Szkoły.
12. Program Wychowawczy Szkoły.

PODSTAWY METODOLOGICZNE

Podstawą budowania i ewaluacji szkolnego programu profilaktycznego jest diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole w formie SWOT, przeprowadzona na podstawie badań ankietowych wśród uczniów szkoły, wychowanków bursy, ich rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły za pomocą kwestionariusza skonstruowanego przez pedagoga i psychologa szkolnego oraz analiza dokumentacji szkolnej (ze szczególnym uwzględnieniem uwag o zachowaniu uczniów i frekwencji), swobodne wywiady z nauczycielami i pracownikami niepedagogicznymi szkoły, dotyczące dostrzeganych zachowań problemowych oraz czynników chroniących.

PROCEDURA EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ:

1. Cele.

Ewaluacja kształtująca (w trakcie realizacji programu).

Cele:

- ✓ Uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu profilaktycznego
- ✓ Poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji – ewaluacja celów.
- ✓ Określenie nastawienia uczestników (uczniów, wychowanków, rodziców, nauczycieli, pracowników szkoły) do realizacji programu.

Ewaluacja końcowa – ewaluacja wyników.

Cele:

- ✓ Dokonanie oceny postępu w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu profilaktyki
- ✓ Uzyskanie opinii (od uczestników, od przedstawicieli środowiska lokalnego itp.) o przebiegu realizacji programu profilaktyki

2. Kryteria.

- ✓ Kryterium zgodności:
  - zgodność efektów programu z założonymi celami,
  - zgodność celów programu z potrzebami (adresatów programu, środowiska lokalnego itp.),
  - zgodność wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu z zaplanowanymi w programie.
- ✓ Kryterium efektywności:
  - zmniejszenie ilości zachowań (patologicznych, ryzykownych) u młodzieży,
  - poprawa klimatu szkoły,
  - zwiększenie poziomu czynników chroniących

3. Metody zbierania informacji.

Metody bezpośrednie:

- ✓ Obserwacja, analiza odpowiednich dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, metoda dialogowa itp.

Metody pośrednie:

- ✓ Badania kwestionariuszowe: ankiety, kwestionariusze, techniki socjometryczne, wypracowania uczniów, sondaże itp.

4. Wskaźniki i prezentacja wyników badań

Wskaźników stopnia osiągnięcia celu głównego dostarczą wyniki badań ankietowych. Do osiągnięcia celu głównego posłuży osiągnięcie celów szczegółowych (operacyjnych).

STRATEGIE I METODY I FORMY PRACY PROFILAKTYCZNEJ:

- Praca z grupą

1. *informacyjna:*

dyskusja, spotkania ze specjalistami - debata, film, gazetki ściennie, wycieczka tematyczna, praca w oparciu o tekst, inscenizacja

2. *strategia edukacyjna:*

burza mózgów, dyskusja, drama, konkursy, gry i zabawy dydaktyczne, praca w małych grupach

3. *strategia działań alternatywnych:*

koła zainteresowań, wycieczki, imprezy sportowe i okolicznościowe, wolontariat

4. *strategia zmiany przepisów wewnątrzszkolnych*

- Praca indywidualna z uczniem

1. *strategia interwencyjna:*

interwencja w środowisku domowym ucznia (częste kontakty z rodzicami), interwencja w środowisku szkolnym ucznia, interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (pracowników poradni i instytucji specjalistycznych)

2. *strategia zmniejszania szkód:*

łagodzenie konfliktów i szkód, skutków wywołanych przez sytuacje patologiczne; tworzenie strategii pomocy

Działalność profilaktyczna polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- w zakresie profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych.

Działania mają na celu: przeciwdziałanie inicjacji używania środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych oraz nowych substancji psychoaktywnych poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących, wsparcie ucznia i wychowanka w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, promocji zdrowia.

- w przypadku profilaktyki selektywnej - wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

Działania z zakresu profilaktyki selektywnej kierowane są do grup zwiększonego ryzyka, u których występowanie zachowań problemowych zostało zdiagnozowane jako wyższe od przeciętnego.

Działania mają na celu: zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez ucznia lub wychowanka zachowań problemowych poprzez ograniczenie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym, szkolnym oraz rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego, i społecznego, oraz kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących narkotyków, promocję postaw prozdrowotnych oraz wsparcie rodziny ucznia lub wychowanka w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem narkotyków.

- w przypadku profilaktyki wskazującej -

wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działanie z zakresu profilaktyki wskazującej są skierowane do młodzieży szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych. Celem działań profilaktyki wskazującej jest zapobieganie rozwojowi uzależnienia i podjęcie stosownej interwencji. Odbiorcami działań profilaktyki wskazującej są uczniowie bądź wychowankowie, u których występują czynniki ryzyka, takie jak: zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi, niepowodzenia szkolne, podejmowanie zachowań ryzykownych - używania środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, konflikty z prawem, wychowanie w rodzinie z problemem uzależnienia.

Cele główne:

1. Prawidłowy rozwój ucznia pod względem fizycznym, psychicznym, intelektualnym i społecznym.
2. Zapewnienie w szkole bezpieczeństwa i pozytywnego klimatu sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi ucznia.
3. Ograniczenie zachowań dysfunkcyjnych uczniów poprzez podjęcie systemowych działań profilaktycznych oraz udzielanie profesjonalnej pomocy psychologicznej i pedagogicznej uczniom przejawiającym zaburzenia.
4. Eliminowanie czynników ryzyka dla zachowań dysfunkcyjnych poprzez wczesne diagnozowanie złego funkcjonowania uczniów w szkole i udzielanie im profesjonalnej pomocy (**profilaktyka drugo- i trzeciorzędowa**).

Cele szczegółowe:

1. Informowanie uczniów, nauczycieli i rodziców o skutkach uzależnień; interwencja w przypadku zaobserwowania ich przejawów wśród uczniów.
2. Promowanie zdrowia i zdrowego stylu życia.
3. Propagowanie konstruktywnych sposobów rozwiązywania problemów emocjonalnych, osobistych.
4. Zapobieganie różnego rodzaju zachowaniom problemowym, w tym zwrócenie szczególnej uwagi na absencję.
5. Ochrona przed negatywnym wpływem mediów i sekt.
6. Kształtowanie kompetencji osobistych i społecznych, a w szczególności umiejętności porozumiewania się, asertywności, rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie ze stresem.
7. Modelowanie procesu edukacyjnego i opiekuńczo – wychowawczego poprzez dostosowywanie wymagań do indywidualnych możliwości i zainteresowań ucznia
8. Stworzenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w szkole np. koła zainteresowań, zajęcia sportowe, alternatywne, wolontariat.
9. Pomoc nauczycielom i rodzicom w doskonaleniu kompetencji wychowawczych i profilaktycznych

pozwalających skutecznie wspierać dziecko w rozwiązywaniu problemów.

10. Podniesienie poziomu wiedzy psychologicznej i pedagogicznej dotyczącej prawidłowości rozwojowych, zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, ich uwarunkowań oraz profilaktyki zachowań dysfunkcyjnych wśród członków wszystkich grup społeczności szkolnej.
11. Włączanie rodziców i uczniów w proces kreowania wizerunku szkoły.
12. Wspieranie ucznia w jego problemach rodzinnych i ekonomicznych.
13. Eliminowanie różnych form agresji i przemocy.
14. Kształtowanie umiejętności lideryskich, rozwijanie wolontariatu, samorządności i uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym jako czynników chroniących.

Zadania profilaktyki szkolnej

1. Włączenie całej społeczności szkolnej w podejmowane działania profilaktyczne
2. Wspieranie i pomoc w rozwoju ważnych umiejętności społecznych: kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, systemu wartości, podejmowania odpowiedzialnych decyzji, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem.
2. Dostarczanie rzetelnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, a tym samym umożliwienie dokonania racjonalnego wyboru.
3. Rozwijanie umiejętności alternatywnego spędzania czasu wolnego.
4. Dbalność o bezpieczeństwo uczniów w szkole.
5. Pomoc w planowaniu przyszłości edukacyjno – zawodowej.
6. Pomoc przy organizowaniu kontaktu ze specjalistą.
7. Współpraca z rodzicami.
8. Wypracowanie sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach i wspierania ucznia w ich rozwiązywaniu.
9. Wzmacnianie mocnych stron rozwoju osobowego i poczucia wartości ucznia.
10. Podniesienie poziomu zachowań zgodnych z zasadami savoir-vivre i zapobieganie wulgaryzacji języka.
11. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i autodestrukcyjnym.

12. Przeciwdziałanie zarówno aprobacie, jak i obojętności społeczności szkolnej wobec zachowań dysfunkcyjnych.
13. Włączenie całej społeczności szkolnej w podejmowane działania profilaktyczne.
14. Budowanie w szkole klimatu sprzyjającego poczuciu bezpieczeństwa i współodpowiedzialności za atmosferę w szkole i klasie oraz mienie szkolne.

Struktura oddziaływań profilaktycznych:

- Wychowawca zapoznaje uczniów, wychowanków i ich rodziców z dokumentami szkolnymi (Statutem Szkoły, Programem Wychowawczym, Szkolnym Programem Profilaktyki, WSO). Co roku przypomina uczniom treść tych dokumentów.
- Każdy nauczyciel zapoznaje uczniów i rodziców z przedmiotowym systemem oceniania; konsekwentnie stosuje jego postanowienia. Możliwe jest zawarcie z klasą kontraktu dotyczącego form i sposobu oceniania i/lub wzajemnych relacji.
- Wychowawca zapoznaje się z sytuacją domową, rodzinną, materialną uczniów, np. wykorzystując kwestionariusz ankiety. Informacje te umieszcza w teczce wychowawcy.
- W razie potrzeby wychowawca informuje pedagoga o trudnej sytuacji rodzinnej ucznia, wychowanka, pedagog/psycholog podejmuje działania zmierzające do optymalizacji warunków do rozwoju ucznia.
- Wychowawcy informują pedagoga i psychologa o rozpoznanych trudnościach swoich uczniów oraz oczekiwanej pomocy. Minimum 1 raz w okresie nauki wychowawca odbędzie spotkanie indywidualne z psychologiem i pedagogiem, aby omówić problemy zespołu klasowego i poszczególnych uczniów. Spotkania te są niezależne od zebrań Zespołu Wychowawców.
- Wychowawca inicjuje i wspiera klasowy system „wsparcia koleżeńskiego”-wzajemnej pomocy w nauce.
- Wszyscy nauczyciele podejmują działania umożliwiające każdemu uczniowi odniesienie sukcesu w jakiejś dziedzinie (w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, konkursów, występów artystycznych, twórczości plastycznej, zawodów sportowych).
- Pedagog i psycholog umożliwiają każdemu uczniowi rozwój jego kompetencji społecznych przez udział w warsztatach np. treningu umiejętności społecznych, udział w wykładach interaktywnych, happeningach, piknikach edukacyjnych, spektaklach teatralnych
- Wszyscy nauczyciele, wychowawcy bursy i pracownicy niepedagogiczni konsekwentnie i stanowczo reagują na wszelkie przejawy nieakceptowanych społecznie zachowań, przerywając je i wyciągając wobec sprawców konsekwencje przewidziane w Statucie Szkoły. O postawie braku akceptacji dla aspołecznych zachowań wychowawcy informują rodziców i zachęcają do takiej samej postawy w domu.
- Nauczyciele, wychowawcy zachęcają też uczniów/wychowanków do przyjęcia podobnej postawy, oddziałując m.in. własnym przykładem oraz zachowując anonimowość osoby, która zawiadomiła o czymś niewłaściwym zachowaniu.
- Nauczyciele sumiennie pełnią dyżury międzylekcyjne.

- Nauczyciele nie pozostawiają uczniów samych podczas lekcji; nie zezwalają też na opuszczanie sali (z wyjątkiem sytuacji szczególnych, np. choroby ucznia).
- Dyrektor wyznacza osoby, które zorganizują cykliczne szkolenia dla nauczycieli, wychowawców i rodziców, dotyczące prawidłowości rozwojowych, zagrożeń, czynników ryzyka zachowań dysfunkcyjnych oraz rozpoznawania sygnałów świadczących o przeżywanych przez młodego człowieka trudnościach.
- Możliwa jest, za zgodą rodziców, kontrola posiadania przez uczniów substancji psychoaktywnych na terenie szkoły, prowadzona przez instytucje do tego powołane.
- Wychowawca jest odpowiedzialny za to, aby w ramach godzin z wychowawcą poruszyć zagadnienia zawarte w priorytetach wychowawczych i profilaktycznych szkoły, a przynajmniej raz w cyklu kształcenia, częściej w przypadku wystąpienia problemów:
  - Warsztaty integracyjne (I klasy, wrzesień); w warsztatach prowadzonych przez pedagoga i psychologa czynnie uczestniczą wychowawcy klas, a wnioski z nich są omawiane na zebraniu Zespołu Wychowawców
  - Moje mocne i słabe strony, poczucie własnej wartości
  - Lekcja tolerancji- jak akceptować różnorodność i inność w społeczeństwie (wskazane w klasie I)
  - Wsparcie i pomoc dla osób mających problemy: kiedy i jak można pomóc samodzielnie, a kiedy i gdzie należy szukać pomocy profesjonalisty
  - Tradycja i historia mojej szkoły (budowanie poczucia jedności i współodpowiedzialności)
  - Omówienie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach szkolnych, sportowych i turystyczno- rekreacyjnych
  - Asertywne zachowanie
  - Higiena pracy i odpoczynku
  - Sposoby spędzania czasu wolnego
  - ⊖ Savoir-vivre, kultura osobista i zachowanie w różnych sytuacjach życiowych
  - Zdrowy styl życia (m. in. jako wolny od nałogów), czynniki mu zagrażające
  - Radzenie sobie w sytuacjach trudnych, stresowych
  - ⊖ Planowanie dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej (klasy programowo najwyższe).
- Zajęcia te wychowawcy mogą realizować samodzielnie lub we współpracy z pedagogiem, psychologiem, zaproszonymi gośćmi- specjalistami w różnych dziedzinach; mogą też przygotować je i prowadzić wyznaczeni uczniowie.
- W bibliotece szkolnej dostępne są materiały dydaktyczne, wspomagające nauczyciela w realizacji tematów godzin wychowawczych.

SWAT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Gotowość uczniów do podejmowania różnych rodzajów aktywności pozalekcyjnej • Możliwość uzyskania pomocy ze strony szkoły oraz osób najbliższych • Różnorodność zainteresowań pozaszkolnych młodzieży, w tym w mało popularnych dziedzinach (np. sportowe, artystyczne), gotowość do dzielenia się nimi w ramach działań szkoły • Współpraca z wieloma instytucjami zewnętrznymi, oferującymi zajęcia z zakresu szeroko pojętej profilaktyki • Dostęp do nowoczesnych technologii, środków komunikacji i sprawność w posługiwaniu się nimi • Wysoka świadomość własnych praw • Wysoko oceniane poczucie bezpieczeństwa w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • Nierównomierne zaangażowanie uczniów w działalność na rzecz klasy i szkoły • Niechęć do wzmożonego wysiłku umysłowego w trakcie realizacji obowiązków szkolnych, poprzestawanie na realizacji niezbędnego minimum • Niska świadomość konieczności wypełniania obowiązków, przewidywania konsekwencji niewłaściwych zachowań • Trudności w konsekwentnym egzekwowaniu zachowań zgodnych z regulaminem i wypełniania obowiązków (w tym również egzekwowania dyscypliny podczas lekcji) • Powszechne stosowanie używek (tytoń, alkohol) i brak świadomości, że jest to postępowanie niewłaściwe • Trudności w radzeniu sobie z własnymi problemami, brak wypracowanych skutecznych mechanizmów zaradczych • Niskie zaangażowanie części rodziców w życie szkolne młodzieży (niska frekwencja na spotkaniach, utrudniony kontakt z wychowawcami)

CZYNNIKI CHRONIĄCE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoko oceniane relacje z rodzicami, nauczycielami i koleżeństwem • Świadomość dostępności pomocy • Dostępność szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, w tym również rozwijających indywidualne zainteresowania • Wiele inicjatyw z zakresu wolontariatu, chęć udziału w różnorodnych formach pomocy innym • Udział w wielu, różnego typu konkursach zewnętrznych, zarówno przedmiotowych, jak i dostosowanych do indywidualnych zainteresowań oraz zdolności • Uczestnictwo w programach/zajęciach, prowadzonych przez podmioty zewnętrzne, propagujących zachowania akceptowane społecznie 	<ul style="list-style-type: none"> • Problemy z asertywnym komunikowaniem własnych potrzeb • Przyzwalanie w kontaktach rówieśniczych na zachowania naruszające godność osobistą (styl komunikowania się młodzieży) • Trudna sytuacja domowa wielu uczniów (niski status materialny, trudności w porozumiewaniu się rodziców i dzieci) • Przejmowanie negatywnych wzorców kultury masowej, komercyjnego stylu życia, propagowanego przez popularne media i postawy najbliższego otoczenia • Powszechny dostęp do środków odurzających, wiedza na temat możliwości ich zdobywania • Zagrożenie cyberprzemocą, wynikające m.in. z częstego korzystania z mediów społecznościowych • Niechęć/nieumiejętność części rodziców do korzystania z proponowanych przez szkołę nowych sposobów kontaktu (dziennik elektroniczny)

W celu eliminowania czynników ryzyka dla zachowań dysfunkcyjnych poprzez wczesne diagnozowanie złego funkcjonowania uczniów w szkole i udzielanie im profesjonalnej pomocy (profilaktyka drugo- i trzeciorzędowa) ***ustalone zostają następujące standardy (procedury) postępowania dla całej społeczności szkolnej w przypadku zaobserwowania następujących zachowań dysfunkcyjnych:***

Standardy działań służące rozpoznawaniu i korygowaniu rozwojowych deficytów:

1. Nauczyciel rozpoznaje objawy niepowodzeń (np. uczeń nie potrafi opanować minimum programowego), określa stan faktyczny.
2. Nauczyciel informuje rodzica o zaobserwowanych objawach, zbiera informacje, jak przebiega nauka w domu, jaka jest sytuacja w rodzinie i opracowuje program indywidualnej pracy z uczniem i program współdziałania rodzica w pomocy dziecku.
3. Nauczyciel przekazuje informację wychowawcy.
4. Jeśli to nie wystarcza, prosi o pomoc psychologa i pedagoga szkolnego w opracowaniu programu pracy z dzieckiem i rodziną.
5. Jeśli pomoc ta nie jest skuteczna, pedagog lub psycholog informuje rodzica o potrzebie zgłoszenia się do PPP i pomaga nawiązać z nią kontakt. Opracowuje dla poradni uzyskane informacje o uczniu i rodzinie z hipotezą: deficyty czy brak wspomagania domu.
6. Jeśli jest to potrzebne zaleca kontakt z lekarzem specjalistą.
7. Rodzic zgłasza się z dzieckiem do PPP.
8. Badanie w PPP, wynik dla rodziców i nauczyciela: diagnoza niepowodzeń, propozycje do pracy z dzieckiem w domu i szkole.
9. Rodzic lub uczeń kontaktuje się z nauczycielem, przekazując mu otrzymaną informację
10. Pedagog i psycholog pomagają nauczycielowi w opracowaniu planu indywidualnej pomocy uczniowi.

Standardy działań podczas diagnozowania braków w wiedzy i umiejętnościach ucznia oraz pomocy udzielanej mu przy ich usuwaniu:

1. Nauczyciela sprawdzają (bez oceniania) stopień przyswojonej przez ucznia wiedzy potrzebnej do rozumienia aktualnie wykładanych zagadnień. Wyniki sprawdzianu informują ich o ewentualnych brakach.
2. Nauczyciele informują ucznia o brakach i radzą, jak i do kiedy je uzupełnić.
3. W wypadku dużych luk w materiale- informują wychowawcę.
4. Wychowawca nawiązuje kontakt z uczniem i zapoznaje się z jego sytuacją domową. Ocenia, w jakim stopniu uczeń może liczyć na pomoc rodziny oraz w jakim stopniu nauczyciele mogą liczyć na współpracę z domem.
5. Wychowawca przekazuje zebrane informacje nauczycielom i wspólnie ustalają zasady i formy pomocy.
6. Wychowawca informuje o nich rodziców- ustala plan spotkań z nauczycielami.
7. Wychowawca buduje z uczniami system wzajemnego pomagania sobie. Działania pomocowe są dodatnio punktowane przy ocenie zachowania.
8. Rówieśnicy włączają się w pomoc koledze.
9. Jeżeli w/w działania zawodzą, wychowawca zwraca się do psychologa lub pedagoga szkolnego o pomoc, a ten gdy trzeba konsultuje się z PPP.
10. Psycholog lub pedagog szkolny, jeśli zachodzi taka potrzeba konsultuje dalsze działania z PPP.
11. Jeśli zachodzi taka potrzeba, pedagog występuje do Rady Rodziców z wnioskiem o rozpatrzenie możliwości uruchomienia (opłacenia) zajęć wyrównawczych.

Standardy działań służące redukowaniu wykroczeń uczniów przeciwko dyscyplinie szkolnej i ogólnie przyjętym zasadom współżycia społecznego:
Dotyczy wykroczeń takich jak: zakłócanie przebiegu lekcji, niegrzeczna forma zwracania się do nauczyciela lub kolegów, niewłaściwe (roszczeniowe lub agresywne) egzekwowanie swoich praw.

1. Wychowawca zapoznaje uczniów ze Statutem Szkoły.
2. Każdy nauczyciel dba o ustalenie zasad współpracy z uczniami na lekcji (może to nastąpić w formie kontraktu)
3. Po rozpoznaniu wykroczenia nauczyciel rozmawia z uczniem.
4. Informuje wychowawcę- może to nastąpić poprzez notatkę w zeszytce uwag klasy, zawierającą opis zdarzenia i podjętych działań.
5. Wychowawca odwołuje się do Statutu Szkoły- zastosowanie punktów dotyczących nagród i kar.
6. W wypadku powtórzenia się wykroczenia- rozmowa wychowawcy z rodzicem: zebranie informacji dotyczących środowiska rodzinnego- jego zasobów i ewentualnych dysfunkcji.
7. Jeżeli są trudności w zdiagnozowaniu przyczyn i powtarzanie się wykroczenia- zwrócenie się o pomoc do pedagoga i psychologa szkolnego, wspólne ustalenie planu oddziaływań wychowawczych i realizowanie go.

Standardy postępowania w przypadku nagłego zachorowania ucznia w trakcie zajęć szkolnych.

1. Zgłoszenie objawów choroby nauczycielowi.
2. Przekazanie informacji wychowawcy.
3. Przekazanie informacji rodzicom przez wychowawcę, pedagoga.
4. Do czasu przybycia rodziców uczeń pozostaje pod opieką pielęgniarki szkolnej, pedagoga lub osoby z administracji szkoły, wyznaczonej przez dyrekcję.
5. W przypadku, gdy rodzic zwleka lub nie ma możliwości odebrania dziecka ze szkoły, a stan zdrowia ucznia się pogarsza, osoba, pod opieką której uczeń pozostaje, wzywa Pogotowie Ratunkowe.

Standardy organizacji nauczania indywidualnego

1. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna na wniosek rodziców ucznia (popartego opinią lekarza prowadzącego) wydaje orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania.
2. Dyrektor szkoły na wniosek rodziców wydaje decyzję o uruchomieniu nauczania indywidualnego i organizuje indywidualne nauczanie ucznia posiadającego orzeczenie, wyraźnie określając, gdzie mają odbywać się zajęcia (w domu, w szkole).
3. Realizacja nauczania indywidualnego odbywa się wg indywidualnego planu zajęć ucznia, który zatwierdza dyrektor szkoły.
4. Jednocześnie uczeń ma prawo brać udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych z klasą zgodnie z zaleceniami poradni zawartymi w orzeczeniu.
5. Uczeń ma prawo przystąpić ze swoją klasą do sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności.

6. Przebieg nauczania indywidualnego i postępy ucznia są odnotowywane przez nauczycieli realizujących nauczanie indywidualne w dzienniku nauczania indywidualnego.
7. Wychowawca jest zobligowany do naniesienia zmian w dzienniku elektronicznym, związanych z przydzielonym uczniowi nauczaniem indywidualnym oraz wpisywania na bieżąco ocen cząstkowych i okresowych ucznia do dziennika elektronicznego.
8. Nauczyciel, któremu przydzielono nauczanie indywidualne, zobowiązany jest zapoznać się z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie nauczania indywidualnego ucznia, dotyczącymi realizacji potrzeb edukacyjnych oraz form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
9. W ramach nauczania indywidualnego nauczyciele są zobowiązani do realizacji treści wynikających z podstawy programowej, a więc obowiązkowych zajęć edukacyjnych ujętych w ramowym planie nauczania. Muszą być one dostosowane do potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i psychofizycznych ucznia.
10. Nauczyciel prowadzący zajęcia nauczania indywidualnego może, za zgodą dyrektora, odstąpić od realizacji niektórych treści nauczania objętych obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi stosownie do możliwości psychofizycznych ucznia.
11. Nauczyciel każdorazowo powiadamia pedagoga o ewentualnej nieobecności ucznia na lekcji.
12. O proponowanej śródrocznej/ końcoworocznej ocenie niedostatecznej nauczyciel powiadamia pedagoga.
13. W przypadku nie uzyskania promocji, każdy uczeń realizujący nauczanie indywidualne ma prawo powtarzać klasę, o ile ocena niedostateczna jest wynikiem złego stanu zdrowia i absencją na zajęciach związaną z chorobą.

Standardy działań przy podejmowaniu działań pomocowych w wypadku złej kondycji psychofizycznej ucznia, trudnej sytuacji rodzinnej, trudności w akceptowaniu przez niego samego siebie czy rówieśników.

1. Zauważenie objawu przez nauczyciela.
2. Przekazanie informacji wychowawcy.
3. Rozmowa wychowawcy z uczniem i rodzicami.
4. Przekazanie informacji psychologowi lub pedagogowi szkolnemu.
5. W razie potrzeby rozmowa psychologa lub pedagoga szkolnego z uczniem i rodzicami oraz, wspólne z wychowawcą, opracowanie planu pomocy.
6. Jeśli zachodzi potrzeba- zalecenie wizyty w PPP, do której zgłasza się rodzic wraz z uczniem, i gdzie ustalany jest program oddziaływań terapeutycznych.
7. Informacje z PPP przekazywane są przez rodzica psychologowi lub pedagogowi szkolnemu.
8. Osoby te przekazują informacje wychowawcy.
9. Jeśli zachodzi taka potrzeba pedagog kontaktuje się z MOPR-em, Policją, Sadem lub Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Standardy postępowania w przypadku spóźniania się ucznia na zajęcia lub opuszczania pojedynczych godzin lekcyjnych:

1. Wszyscy nauczyciele znają najczęstsze przyczyny wagarowania i stosują strategie przeciwdziałania wagarom, opracowane w ramach warsztatów WDN, stanowiące załącznik do Programu Wychowawczego Szkoły.
2. Nauczyciel rozmawia z uczniem na temat przyczyn zachowania i jego konsekwencji.
3. Gdy spóźnienia lub nieobecności powtarzają się, nauczyciel zgłasza problem wychowawcy klasy.
4. Wychowawca w rozmowie z uczniem próbuje ustalić przyczyny problemu oraz zawiadamia rodziców. Możliwe jest również zastosowanie konsekwencji statutowych lub zawarcie z uczniem i rodzicami kontraktu (jego formą może być też „dzienniczek obecności”).
5. Powyższe działania wychowawcy mogą przebiegać przy wsparciu pedagoga lub psychologa szkolnego.
6. Dalsze postępowanie przebiega indywidualnie, zależnie od ustalonych przyczyn (np. zgodnie z inną opisaną procedurą).
7. O przyjętych ustaleniach wychowawca lub pedagog informuje nauczycieli uczących w zakresie niezbędnym do ich realizacji (np. prosi o osobistą informację o każdej nieobecności, o dokonywanie regularnych wpisów w „dzienniczku obecności”).
8. Wychowawca monitoruje frekwencję ucznia oraz realizację zaakceptowanych ustaleń.

Standardy postępowania w przypadku powtarzających się i częstych wagarów:

1. Wychowawca klasy rozmawia z uczniem, starając się ustalić przyczyny wagarów.
2. Wychowawca rozmawia o przyczynach wagarów z rodzicami ucznia (gdy niemożliwy jest kontakt telefoniczny osobisty na terenie szkoły, składa wizytę w domu ucznia).
3. Wychowawca informuje o problemie pedagoga lub psychologa szkolnego, wspólnie ustalając strategię dalszego postępowania, adekwatną do przyczyny problemu. Możliwe jest również zawarcie kontraktu lub wprowadzenie „dzienniczka obecności”.
4. Wychowawca nakłada na ucznia karę statutową oraz informuje o dalszych konsekwencjach w przypadku kontynuacji wagarów.
5. Pedagog lub psycholog podejmuje z uczniem i (w razie potrzeby) z jego rodzicami pracę indywidualną, zmierzającą do eliminacji przyczyny problemu i złagodzenia skutków dotychczasowej absencji.
6. Gdy przyczyną wagarów jest dokonanie niewłaściwego wyboru szkoły lub klasy (np. niezgodność profilu klasy z oczekiwaniami, zainteresowaniami, zdolnościami), praca ta może polegać na diagnozie predyspozycji ucznia i pomocy w znalezieniu innej szkoły lub klasy im odpowiadającej.
7. O przyjętych ustaleniach wychowawca lub pedagog informuje nauczycieli uczących w zakresie niezbędnym do ich realizacji (np. prosi o osobistą informację o każdej nieobecności, o dokonywanie regularnych wpisów w „dzienniczku obecności”).
8. Wychowawca monitoruje frekwencję ucznia oraz realizację zaakceptowanych ustaleń.
9. W przypadku nie realizowania przez ucznia obowiązku nauki, pomimo wcześniej podejmowanych przez szkołę działań wychowawczych, wychowawca wysyła do rodziców upomnienie na druku szkolnym ostrzegające o konsekwencjach nie realizowania tego obowiązku.
10. W przypadku braku reakcji ze strony rodziców szkoła powiadamia o tym fakcie władze oświatowe (Kuratorium, Wydział Oświaty Urzędu Miasta).

Standardy postępowania w przypadku agresji słownej lub innej formy naruszenia godności osobistej pracownika szkoły lub kolegów:

1. Nauczyciel w rozmowie indywidualnej upomina ucznia, powołując się na postanowienia Statutu Szkoły. Jeśli ma to miejsce podczas lekcji, odnotowuje fakt oraz podjęte działanie w zeszycie uwag klasy.
2. Gdy niewłaściwe zachowanie jest kontynuowane, uczeń wcześniej zachowywał się w podobny sposób lub jest ono mocno nasilone- nauczyciel dodatkowo informuje o nim wychowawcę klasy lub pedagoga (psychologa).
3. Gdy agresja słowna wobec rówieśnika jest bardzo nasilona lub zachodzi obawa naruszenia nietykalności cielesnej innej osoby (np. groźby), konieczne jest oddzielenie sprawcy i ofiary, z jednoczesnym zapewnieniem opieki.
4. Jeśli podczas zajęcia naruszone zostało prawo (np. wypowiedziano groźby karalne), interweniująca osoba zawiadamia o nim dyrektora szkoły, który podejmuje decyzję o ewentualnym powiadomieniu Policji.
5. Wychowawca, pedagog lub psycholog ponownie rozmawia z uczniem o przyczynach i konsekwencjach agresji. Jeśli zachowanie takie powtarza się bardzo często lub jest bardzo nasilone, osoby te informują o nim rodziców. Interwencja ta powinna być natychmiastowa.
6. Wychowawca nakłada karę statutową.
7. W razie potrzeby psycholog, pedagog lub wychowawca udziela też wsparcia ofierze.
8. Gdy istnieje taka potrzeba, pedagog lub psycholog podejmuje pracę indywidualną albo obliuguje ucznia do uczestnictwa w zajęciach grupowych, pozwalających uzyskać większą kontrolę nad swoimi emocjami i wypracować alternatywne formy wyrażania swojego gniewu i radzenia sobie z frustracją. Ta forma pracy odbywa się za zgodą lub przy współudziale rodziców.

Standardy postępowania w przypadku naruszenia nietykalności cielesnej (bójka, pobicie):

1. Każda osoba będąca świadkiem przemocy fizycznej na terenie szkoły ma obowiązek podjąć interwencję. Uczniowie realizują go przez powiadomienie o zajściu przebywającego najbliżej nauczyciela lub pracownika niepedagogicznego szkoły.
2. Dyrektor szkoły ma prawo wyciągnąć konsekwencje dyscyplinarne wobec pracownika lub ucznia (za pośrednictwem wychowawcy), który będąc świadkiem przemocy fizycznej nie podjął interwencji.
3. Interweniujący pracownik szkoły dąży do całkowitego przerwania negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary, w razie konieczności rozdziela strony, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
4. W razie konieczności osoba ta udziela pierwszej pomocy i zawiadamia służby medyczne. Dbą również o odizolowanie od siebie stron, najlepiej przez umieszczenie ich pod opieką w oddzielnych pomieszczeniach.
5. O zdarzeniu informuje dyrektora szkoły, który decyduje o ewentualnym powiadomieniu Policji. Powiadomienie następuje zawsze, gdy w zdarzeniu brały udział osoby nie będące uczniami szkoły.
6. Dyrektor decyduje o powiadomieniu rodziców obu stron i ewentualnej konieczności natychmiastowego wezwania ich do szkoły.

7. Jeśli nie została powiadomiona Policja, pedagog, psycholog lub wychowawca rozmawia- osobno- ze sprawcą oraz ofiarą (najlepiej w obecności rodziców)- celem rozmowy jest wyciszenie negatywnych emocji, ustalenie przyczyn zajścia, poinformowanie sprawcy o konsekwencjach (także zemsty lub ponownego siłowego rozwiązania konfliktu), ewentualne zawarcie kontraktu, udzielenie wsparcia emocjonalnego ofierze.
8. Wychowawca, po konsultacji z dyrektorem nakłada na sprawcę karę statutową.
9. Jeśli zachodzi taka konieczność, dyrektor wyznacza osobę, która podejmie próbę mediacji między stronami dla wypracowania konstruktywnego sposobu rozwiązania sporu.
10. Pedagog lub psycholog podejmuje pracę indywidualną albo obliuguje ucznia do uczestnictwa w zajęciach grupowych, pozwalających uzyskać większą kontrolę nad swoimi emocjami i wypracować alternatywne formy wyrażania swojego gniewu i radzenia sobie z frustracją. Ta forma pracy odbywa się za zgodą lub przy współudziale rodziców.

Standardy postępowania w przypadku stwierdzenia przejawów przemocy psychicznej wśród uczniów:

a) powtarzającego się naruszania godności osobistej jednego z uczniów (lub grupy uczniów) przez kolegów ze szkoły- tzw. zjawiska „kozła ofiarnego”: zachowania takie mogą przybierać formę wyśmiewania, obmawiania, wyzywania, zabierania i ukrywania prywatnej własności, niewybrednych żartów.

1. Nauczyciel dostrzegający tego typu zachowania, zwłaszcza jeżeli powtarzają się one, powiadamia wychowawcę klasy.
2. Wychowawca konsultuje się z pedagogiem lub psychologiem i wspólnie ustalają dalsze postępowanie. O zaistniałym problemie informuje też dyrektora.
3. Osoby te podejmują starania, aby wykryć sprawców. Gdy sytuacja dotyczy całej klasy, wszyscy nauczyciele uczący obserwują klasę, aby wyłonić prowodyrów prześladowania kolegi.
4. Wychowawca przeprowadza z klasą zajęcia dotyczące właściwych relacji międzyludzkich, mogą one zakończyć się spisaniem kontraktu, dotyczącego właściwego zachowania wszystkich uczniów klasy.
5. Pedagog lub psycholog rozmawia z ofiarą prześladowania- dając wsparcie emocjonalne oraz ucząc zachowań pomagających chronić siebie i zniechęcających sprawcę.
6. Po wykryciu sprawców lub prowodyrów prześladowania wychowawca nakłada na nich karę statutową.
7. Jeśli podłożem prześladowania był konflikt pomiędzy dwoma osobami, dyrektor może wyznaczyć mediatora, który podejmie próbę wypracowania konstruktywnego sposobu rozwiązania sporu.
8. Gdy istnieje taka potrzeba ze sprawcami prowadzona jest podobna praca, jak z uczniami agresywnymi.

b) prześladowania osoby lub grupy osób przez obmowę, za pośrednictwem telefonów komórkowych, komunikatorów internetowych, itp. (cyberprzemoc)

1. Nauczyciel lub wychowawca klasy o zgłoszonym mu fakcie zaistnienia cyberprzemocy informuje pedagoga/psychologa oraz dyrektora w celu ustalenia okoliczności zdarzenia
2. Jeśli sprawca cyberprzemocy nie jest znany, osoby te podejmują działania prowadzące do jego identyfikacji, przeprowadzając rozmowy z ofiarą zdarzenia, ewentualnymi świadkami, a w ostateczności w porozumieniu z policją kontaktując się z dostawcą usługi internetowej lub operatorem sieci komórkowej.
3. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone. Wcześniej zapoznane z nimi powinny zostać osoby zaangażowane w sprawę, w tym rodzice i policja, jeśli doszło do złamania prawa.
4. Po ustaleniu sprawcy, jeśli okaże się nim uczeń szkoły, dalsze działania powinien podjąć pedagog/psycholog, który przeprowadza ze sprawcą rozmowę o przyczynach, skutkach i konsekwencjach jego zachowania oraz zobowiązuje go do zaprzestania niewłaściwego postępowania, usunięcia obraźliwych materiałów i przeproszenia ofiary.
5. Jeśli sprawcą cyberprzemocy okaże się osoba nie będąca uczniem szkoły, pedagog/psycholog zaleca ~~musi zostać poinformowana Policja~~ powiadomienie Policji przez pełnoletnią ofiarę lub rodziców niepełnoletniego ucznia, którego sprawa dotyczy.
6. Wychowawca powiadamia rodziców sprawcy o przebiegu zdarzenia, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka.
7. Ofiara cyberprzemocy objęta zostaje pomocą psychologiczną.
8. Wychowawca, po konsultacji z dyrektorem nakłada na sprawcę karę statutową. Podejmując decyzję o rodzaju kary, należy wziąć pod uwagę rozmiar i rangę szkody, motywację sprawcy oraz rodzaj rozpowszechnionego materiału.
9. Po zakończeniu interwencji pedagog/psycholog i wychowawca monitorują sytuację ofiary cyberprzemocy, sprawdzając czy nie są wobec niej podejmowane działania odwetowe ze strony sprawcy.

Standardy postępowania w przypadku podejrzenia posiadania substancji psychoaktywnych np. narkotyków, dopalaczy i innych:

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy/grupy, zapewnia stałą obecność przy uczniu osoby z personelu szkoły i uniemożliwia kontakt z innymi osobami.
2. Nauczyciel poleca uczniowi wydane substancji (opróżnienie kieszeni, plecaka itp.). Nauczyciel nie ma prawa przeszukiwać ucznia.
3. Nauczyciel stara się ustalić okoliczności wejścia ucznia w posiadanie narkotyku. W przypadku dobrowolnego wydania przez ucznia substancji psychoaktywnej nauczyciel zabezpiecza ją lokując w kopercie, woreczku itp. i umieszcza w bezpiecznym miejscu, tj. gabinet dyrektora szkoły lub pedagoga.
4. Nauczyciel przekazuje dyrektorowi substancję i wraz z informacją dotyczącą okoliczności zdarzenia.

5. Dyrektor, bądź w przypadku jego nieobecności nauczyciel, zawiadamia o zdarzeniu Policję i rodziców ucznia.
6. W przypadku braku możliwości skontaktowania się z rodzicami/opiekunami ucznia należy wezwać pedagoga/psychologa szkolnego.
7. Po przybyciu Policji dyrektor przekazuje ucznia, zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące okoliczności zdarzenia, udziela niezbędnych wyjaśnień.
8. Policja zgodnie ze swoimi kompetencjami wykonuje określone czynności wobec ucznia z udziałem jego rodzica/opiekuna, a w razie jego nieobecności z udziałem pedagoga szkolnego.

Standardy postępowania w przypadku zachowania ucznia wskazującego, iż jest on pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innej substancji odurzającej:

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy/grupy, zapewnia stałą obecność przy uczniu osoby z personelu szkoły i uniemożliwia kontakt z innymi osobami.
2. Nauczyciel ustala okoliczności odurzenia się ucznia (co zażył, od kogo nabył środek odurzający itp.) i przekazuje informację o zdarzeniu dyrektorowi.
3. W przypadku nieobecności dyrektora dalsze czynności nauczyciel podejmuje samodzielnie.
4. Gdy istnieją okoliczności wskazujące na bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia ucznia dyrektor/nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe oraz powiadamia rodziców/opiekunów ucznia.
5. W przypadku braku możliwości skontaktowania się z rodzicami/opiekunami ucznia należy wezwać pedagoga/psychologa szkolnego.
6. Dyrektor, bądź w przypadku jego nieobecności nauczyciel, zawiadamia o zdarzeniu Policję .
7. Po przybyciu Policji dyrektor przekazuje ucznia oraz informacje dotyczące okoliczności zdarzenia, udziela niezbędnych wyjaśnień.
8. Policja zgodnie ze swoimi kompetencjami wykonuje określone czynności wobec ucznia z udziałem jego rodzica/opiekuna, a w razie jego nieobecności z udziałem pedagoga szkolnego.
9. Dyrektor przeprowadza, w późniejszym terminie , rozmowę z uczniem i jego rodzicami w obecności pedagoga szkolnego i zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego zachowania i podjęcia ewentualnych działań terapeutycznych.
10. W przypadku konieczności podjęcia przez ucznia terapii w ośrodku lub poradni leczenia uzależnień, cała społeczność szkolna pomaga uczniowi pogodzić terapię z obowiązkami szkolnymi.
  - a. Koordynatorem działań wspierających ucznia jest dyrektor, który może zlecić ten obowiązek pedagogowi, psychologowi lub wychowawcy
  - b. Koordynator jest odpowiedzialny za kontaktowanie się z poradnią lub ośrodkiem i dba o wykonywanie zaleceń poradni na terenie szkoły.

Standardy postępowania w przypadku stwierdzenia niszczenia mienia szkolnego i cudzej własności:

1. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia zobowiązany jest do zareagowania i powstrzymania sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy nauczyciel, który był świadkiem zdarzenia lub, do którego uczeń zgłosił taki fakt, rozmawia ze wszystkimi osobami mogącymi znajdować się w miejscu zdarzenia i podejmuje czynności mające na celu ustalenie sprawy zdarzenia.
3. Nauczyciel powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły i wychowawcę klasy sprawcy zdarzenia.
4. Wychowawca wzywa rodziców ucznia, który wyrządził szkodę.
5. Dyrektor decyduje o formie zadośćuczynienia, dopuszcza się odpracowanie szkody w formie prac społecznych na rzecz szkoły.
6. W przypadku dużej szkody dyrektor wzywa Policję i wszczyna procedury prawne mające na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec pełnoletniego sprawcy lub w przypadku niepełnoletności wobec jego rodziców.

Standardy postępowania w przypadku kradzieży na terenie szkoły:

1. Nauczyciel, któremu została zgłoszona kradzież zbiera informacje na temat okoliczności zdarzenia (co zginęło, gdzie, kiedy, kto był w pobliżu).
2. Nauczyciel ustala świadków zdarzenia i przeprowadza z nimi rozmowę.
3. Uzyskane informacje nauczyciel przekazuje dyrektorowi.
4. W przypadku nie odnalezienia skradzionej rzeczy, dyrektor powiadamia o zdarzeniu Policję.

zatwierdzony dnia 18.02.2016r.